

KBU-undersøgelsen april 2022

Resultater fra undersøgelsen

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Hovedkonklusioner	4
3. Deskriptive resultater	6
3.1 Indledende spørgsmål	6
3.2 Baggrundsspørgsmål	7
3.3 Den første tid i KBU	9
3.4 Arbejdet under KBU'en	11
3.5 KBU fremadrettet	16
3.6 Covid-19.....	18

1. Indledning

Denne rapport præsenterer resultaterne fra Gruppen af Yngste Læger (GYL) og Yngre Lægers (YL) KBU-undersøgelse fra april 2022. Undersøgelsen har overordnet til formål at sikre og forbedre kvaliteten af Den Kliniske Basisuddannelse (KBU). Samtidig anvendes undersøgelsen i forbindelse med udviklingen af tiltag og tilbud, der kan støtte op om yngre læger i overgangen fra studerende til KBU-læge.

Undersøgelsen er foretaget som en spørgeskemaundersøgelse. Målgruppen for undersøgelsen er medlemmer af YL, der har afsluttet deres KBU, og som ikke tidligere har besvaret spørgeskemaet. Undersøgelsesperioden løb fra den 1. til den 15. april 2022. Invitationer blev sendt til i alt 451 medlemmer, der i YL's medlemsregister var registreret som kandidater fra medicinstudiet i vinteren 2021 og som derfor kunne have færdiggjort deres KBU ved udsendelsestidspunktet. I alt har 206 medlemmer svaret på hele eller dele af undersøgelsen. Heraf har 69% (142) svaret, at de har afsluttet deres KBU, mens 31% (64) har svaret, at deres KBU endnu ikke er færdiggjort. Undersøgelsen er dermed blevet udsendt til medlemmer, der ikke har afsluttet deres KBU, og som derfor endnu ikke tilhører målgruppen. Grundet denne usikkerhed i forhold til målgruppens størrelse, er der ikke foretaget repræsentativitetstest. Medlemmer, der har svaret, at de endnu ikke har færdiggjort deres KBU, har desuden kun skulle besvare enkelte spørgsmål, hvorfor de fleste af rapportens resultater bygger på besvarelser fra de 142 medlemmer, der havde afsluttet deres KBU ved undersøgelsens udsendelsestidspunkt.

Indledningsvist gennemgås rapportens hovedkonklusioner med fokus på de overordnede tendenser i besvarelserne af både lukkede og åbne spørgsmål¹. Derefter fremgår deskriptive resultater af de enkelte lukkede spørgsmål, samt alle kommentarerne til de åbne spørgsmål. Kommentarerne til de åbne spørgsmål er anonymiseret, så de ikke kan spores tilbage til enkeltpersoner. Undersøgelsens spørgsmål er inddelt i 6 underkategorier. Disse er følgende: 1) Indledende spørgsmål, 2) Baggrundsspørgsmål, 3) Den første tid i KBU, 4) Arbejdet under KBU'en, 5) KBU fremadrettet og 6) Covid-19.

¹ Svarkategorierne til de lukkede spørgsmål er prædefineret, mens respondenterne selv kan skrive deres svar til de åbne spørgsmål.

2. Hovedkonklusioner

Konklusionerne i dette afsnit er draget på baggrund af en deskriptiv analyse af, hvordan svarene på de forskellige spørgsmål fordeler sig blandt respondenterne, samt på baggrund af en gennemgang af svarene fra de åbne spørgsmål. Der er ikke testet for, om forskellene er statistisk signifikante, og sammenligninger mellem besvarelser på spørgsmål skal derfor tolkes med dette in mente. Undersøgelsen peger i retning af flere interessante tendenser blandt målgruppen.

Først og fremmest viser undersøgelsen, at størstedelen (68%) af målgruppen svarer "Nej" til, at de havde klinisk erfaring (over 3 måneder evt. fuldtid) ud over de kliniske ophold på studiet, før de startede på deres KBU. Af dem, der havde klinisk erfaring, svarer størstedelen (24%), at det foregik som lægevikariat under studiet.

Omkring halvdelen af medlemmerne (49%) svarer "Ja" til, at de var bekymrede for at starte i KBU, mens den anden halvdel (51%) svarer "Nej". For dem, der har svaret "Ja", ligger årsagerne til bekymringen blandt andet i det ansvar, der ligger i at være læge, de forventninger, der er til rollen, de faglige krav, samt om ens kompetenceniveau er tilstrækkeligt. Andre ting, der også nævnes som bekymringer er travlhed, overbelastning, risikoen for at begå fejl og muligheden for at få supervision. Langt størstedelen (93%) svarer dog også, at de "I nogen grad" til "I høj grad" var rustet til at varetage rollen som KBU-læge i deres KBU del 1 og KBU del 2. Medlemmerne kommer generelt med ønsker til flere sociale arrangementer og kurser i YL-regi. Det kan f.eks. være 'ryste-sammen-ture', sparrings- eller supervisionsgrupper (evt. lokalt opdelt), samt kurser i, hvordan man f.eks. passer på sig selv i sit nye arbejdsliv som læge.

81% fandt "I nogen grad" til "I høj grad" introduktionen til deres arbejdsopgaver på introduktionsdage/følgevagter brugbar i forhold til deres videre forløb i KBU del 1. Derudover lader det til, at medlemmerne i højere grad fandt mængden af feedback og supervision passende under deres KBU del 2 sammenlignet med deres KBU del 1. På en skala fra 1-5, hvor 1 er lig med "Slet ikke" og 5 er lig med "I høj grad", svarer medlemmer i gennemsnit 3,2 til deres KBU del 1 og 3,9 til deres KBU del 2.

Når det kommer til, om man har oplevet aften/nattevagter med bagvagt på tilkald, men ikke fysisk tilstedeværelse, i KBU'en, svarer størstedelen enten "Nej" eller "Ikke relevant" under både deres

KBU del 1 og 2. Der er dog stadig 33%, der svarer "Ja" til spørgsmål i forhold til deres KBU del 1, mens dette kun gælder for 6% i forhold til deres KBU del 2.

Det tyder på, at medlemmerne oplevede, at deres KBU del 1 i højere grad var præget af overarbejde og travlhed samt en generel højere arbejdsbyrde. De synes både, at der i højere grad var for meget overarbejde og for travlt i dags- og aften/nattevagter i deres KBU del 1 end i deres KBU del 2. De fleste svarer dog samtidig, at arbejdsbyrden i deres KBU del 1 (62%) og 2 (58%) var, som de havde forventet. I forhold til oplevelsen af ensomhed, svarer de fleste, at de "Slet ikke" til "I nogen grad" har følt sig ensomme som ny læge under deres KBU.

77% vil anbefale deres KBU del 1 til en kollega, mens dette gælder for 78% i forhold til deres KBU del 2. Dem, der vil anbefale deres KBU-forløb til kollegaer, peger på, at særligt et godt arbejdsmiljø med kollegialt sammenhold, muligheden for supervision fra kompetente kollegaer, samt muligheden for at tage tingene i eget tempo, har betydning for, om et forløb bliver godt. Omvendt peger de, der ikke vil anbefale deres KBU-forløb på, at dette skyldes mangel på supervision, travlhed på grund af f.eks. underbemanding og et dårligt arbejdsmiljø. 94% svarer, at de "I nogen grad" til "I høj grad" føler sig rustet til at fortsætte i en introstilling endt KBU og i kommentarerne giver de en masse gode råd til fremtidige KBU-læger.

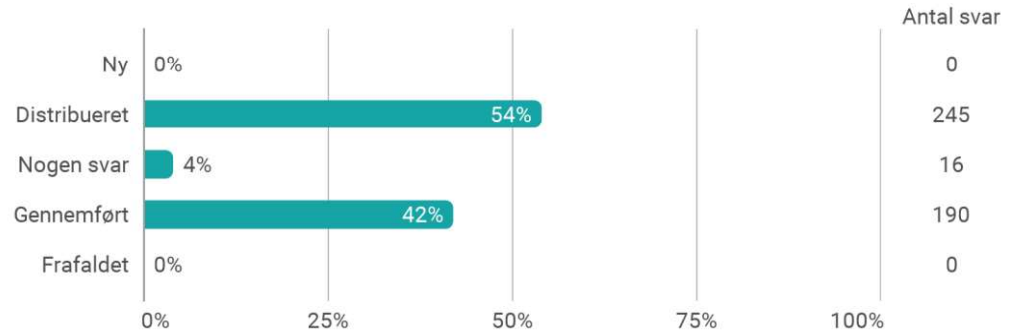
Medlemmerne foreslår blandt andet, at GYL i fremadrettet lægger mere fokus på supervision af og det mentale helbred hos KBU-læger. Det kan f.eks. være gennem forskellige typer af sociale arrangementer og kurser eller gennem mentorordninger.

I forhold til de to tilbud *Yngre Læger Løber for Liv* og *Supervisionskassen* svarer de fleste, henholdsvis 79% og 81%, at de ikke har hørt om tilbuddene. Medlemmerne peger især på synlighed og promovning i forhold til at forbedre de to tilbud.

Ca. halvdelen svarer, at Covid-19 har haft konsekvenser for deres KBU del 1 (55%), og det samme gælder for KBU del 2 (51%). Konsekvenserne har blandt andet været øget travlhed f.eks. på grund af sygdom, manglende undervisning og supervision, samt færre sociale arrangementer. Dog svarer langt størstedelen "Nej" til spørgsmålet, om Covid-19 har kompromitteret udbyttet af deres KBU del 1 (84%) og KBU del 2 (91%).

3. Deskriptive resultater

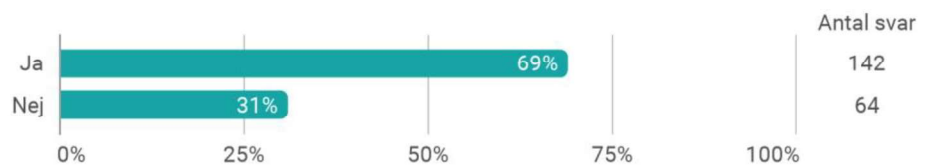
Samlet status

3.1 Indledende spørgsmål

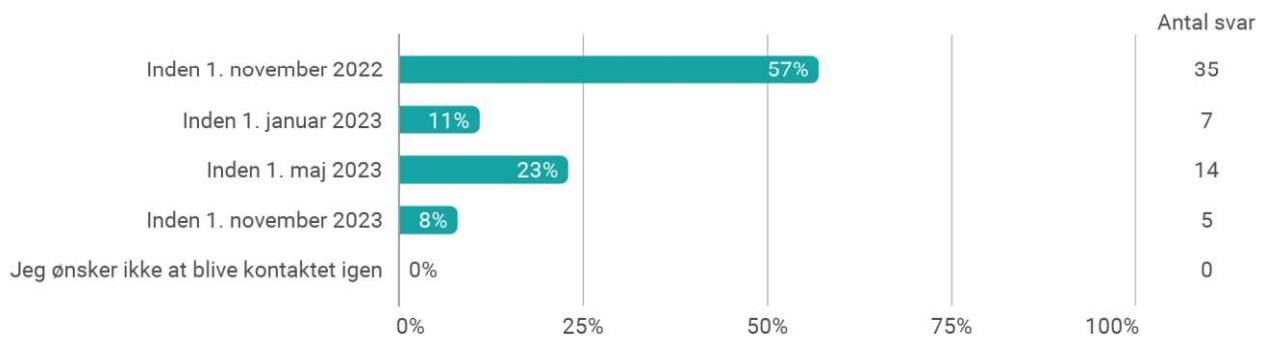
1. Har du afsluttet din KBU?

Antal svar: 206

2. Jeg forventer at have afsluttet min KBU:

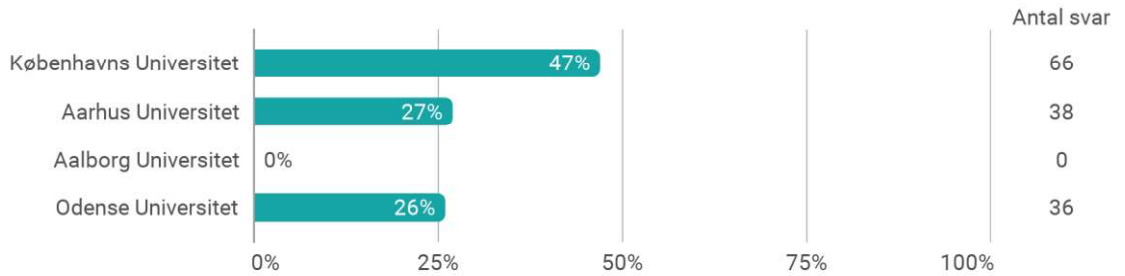
Antal svar: 61

3.2 Baggrundsspørgsmål

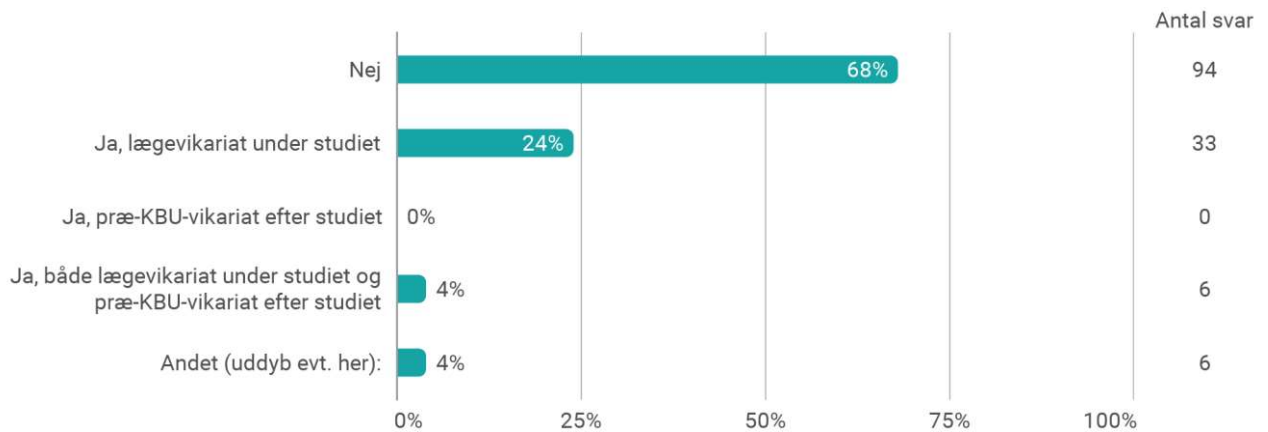
2. Hvilket universitet er du kandidat fra?

Antal svar: 140

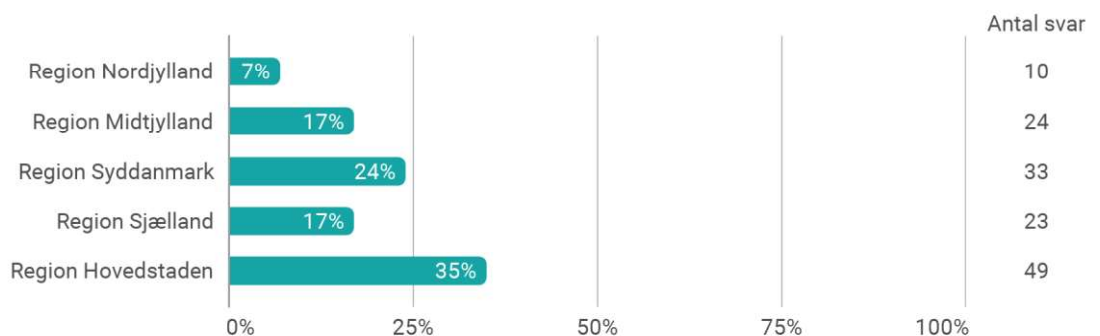
3. Havde du, før start på KBU, klinisk erfaring (over 3 måneder evt. fuldtid) ud over de kliniske ophold på studiet?

Antal svar: 139

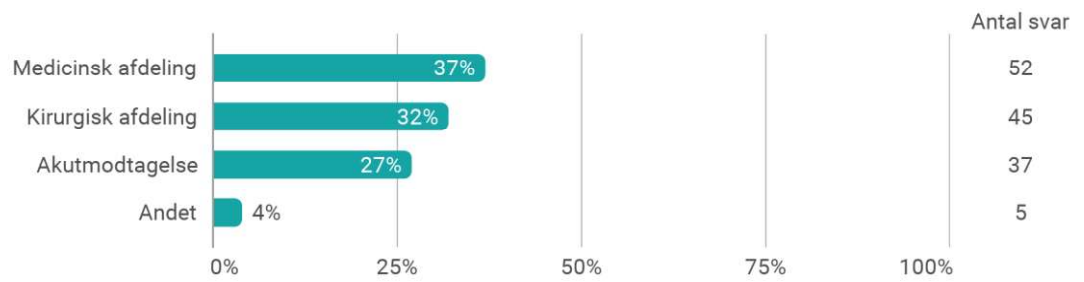
4. I hvilken region har du haft din KBU?

Antal svar: 139

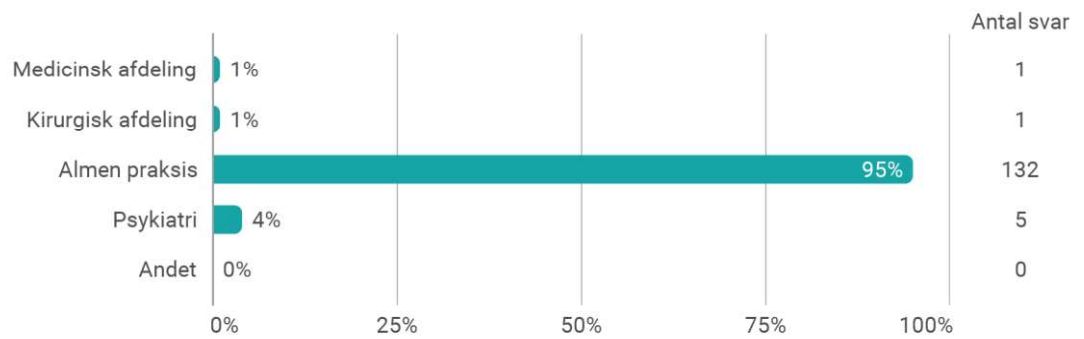
5a. Hvilken type KBU-ophold havde du i din del I?

Antal svar: 139

5b. Hvilken type KBU-ophold havde du i din del II?

Antal svar: 139

3.3 Den første tid i KBU

6. Var du bekymret for at starte i KBU?

Antal svar: 139

Kryds: Var du bekymret for at starte i KBU? | Havde du, før start på KBU, klinisk erfaring (over 3 måneder svarende fuldtid) ud over de kliniske ophold på studiet?

Mængden af klinisk erfaring	Bekymret for at starte i KBU	Antal observationer
Ingen erfaring	Ja: 57,45 % Nej: 42,55 %	94
Lægevikariat under studiet	Ja: 24,24 % Nej: 75,76 %	33
Præ-KBU-vikariat efter studiet	Ingen observationer	Ingen observationer
Både lægevikariat under studiet og præ-KBU-vikariat efter studiet	Ja: 33,33 % Nej: 66,67 %	6
Note: Der er signifikant forskel på, om respondenterne var bekymret for at starte på KBU og om vedkommende havde klinisk erfaring inden. P=0,007		

6b. Uddyb gerne, hvad du var bekymret for?

Note: Kodet i dikotome variable:

Bekymret for ansvar (1= ja 0=ikke angivet)

32 ud af 60 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de er bekymrede for at stå med ansvaret. Det svarer til 53% af dem der har uddybet deres svar.

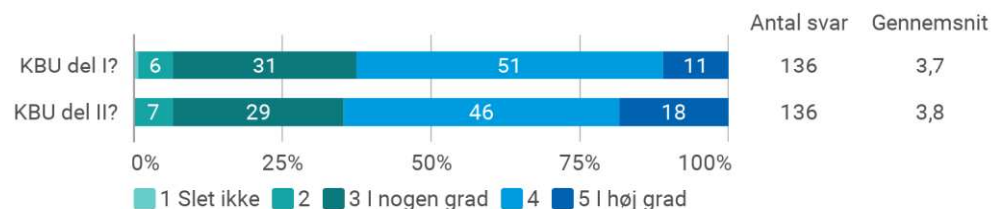
Bekymret for faglig tilstrækkelighed (1=ja 0=ikke angivet)

34 ud af 60 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de er bange for ikke at slå fagligt til. Det svarer til 57% af dem der har uddybet deres svar.

Bekymret for det sociale (1=ja 0=ikke angivet)

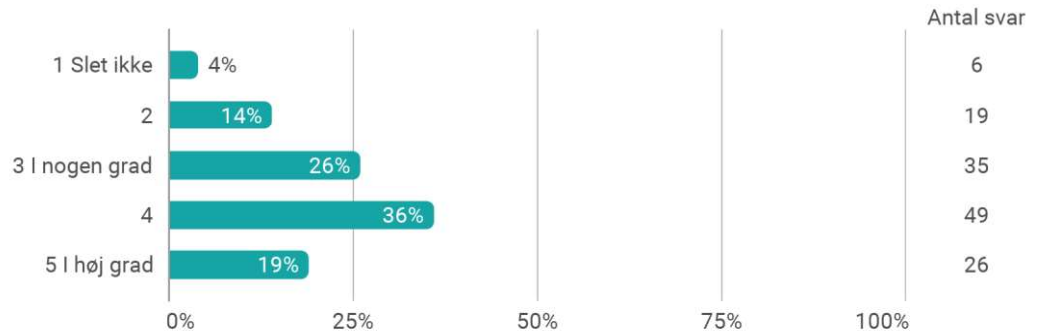
7 ud af 60 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de er bange for ikke at passe ind socialt, eller at være ensomme. Det svarer til 12% af dem der har uddybet deres svar.

8. Var du fagligt rustet til at varetage din rolle som KBU-læge i din...

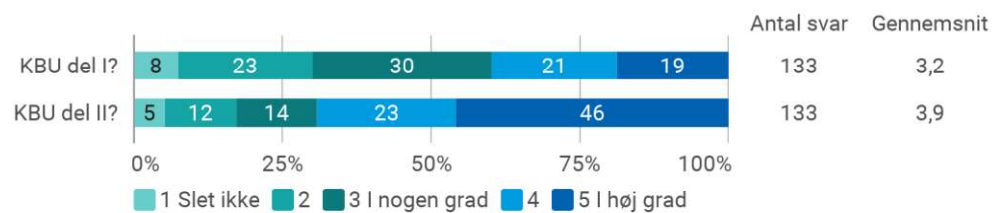
9. I hvilken grad fandt du introduktionen til dine arbejdsopgaver på introduktionsdage/følgevagter brugbar i forhold til dit videre forløb på din KBU del I?

Antal svar: 135

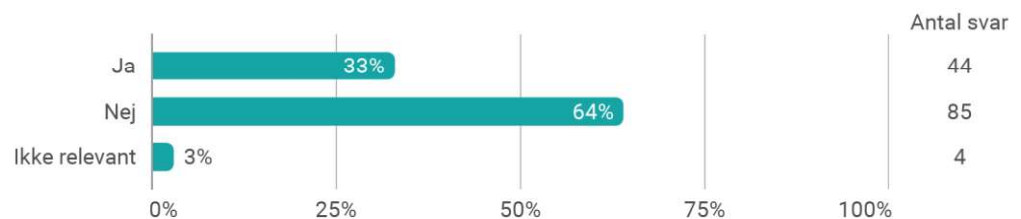
3.4 Arbejdet under KBU'en

10. I hvilken grad fandt du omfanget af supervision og feedback (udover den daglige konferering) passende under din...

11. Har du oplevet aften/nattevagter med bagvagt på tilkald, men ikke fysisk tilstedeværelse, i din KBU del I?

Antal svar: 133

Kryds: Har du oplevet aften/nattevagter med bagvagt på tilkald, men ikke fysisk tilstedeværelse, i din KBU del I? X 5a. Hvilken type KBU-ophold havde du i din Del I? og 4. I hvilken region har du haft din KBU?

Region	Aften/ nattevagter på tilkald	Antal respondenter
Nordjylland	Ja: 0,00 % Nej: 100,00 % Ikke relevant: 0,00 %	9
Midtjylland	Ja: 11,76 % Nej: 88,24 % Ikke relevant: 0,00 %	17
Syddanmark	Ja: 23,08 % Nej: 73,08 % Ikke relevant: 3,85 %	26
Sjælland	Ja: 19,05 % Nej: 76,19 % Ikke relevant: 4,76 %	21
Hovedstaden	Ja: 67,44 % Nej: 30,23 % Ikke relevant: 2,33 %	43
Note: Der er signifikant flere nattevagter på tilkald i nogle regioner end i andre (Region H) P=0,000		
Type af KBU i del I		
Medicinsk afdeling	Ja: 59,52 % Nej: 40,48 % Ikke relevant: 0,00 %	42
Kirurgisk afdeling	Ja: 18,92 % Nej: 72,97 % Ikke relevant: 8,11 %	37
Akutmodtagelse	Ja: 15,63 % Nej: 84,38 % Ikke relevant: 0,00 %	32
Andet	Ja: 80,00 % Nej: 20,00 % Ikke relevant: 0,00 %	5
Note: Der er signifikant forskel på hvilken type du ophold du har, og om du har aftenvagter på tilkald. P=0,000		

11b. Beskriv, hvordan du oplevede disse vagter i din KBU del I?

Note: Kodet i dikotome variable:

Beskrivelse af aften og nattevagter

Travle (1=ja 0=ikke udtrykt)

7 ud af 37 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at deres aften og nattevagter var travle. Det svarer til 19% af dem der har uddybet deres svar.

Trygge (1=ja 0=ikke udtrykt)

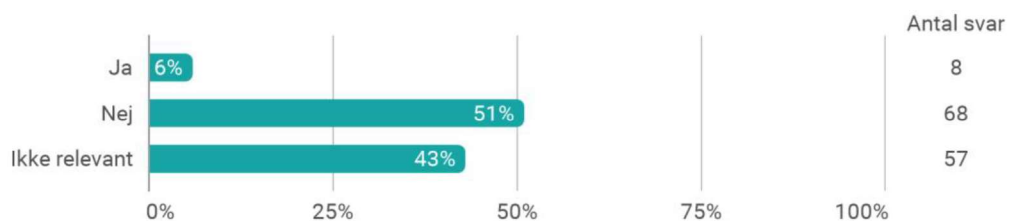
13 ud af 37 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de var trygge under deres nattevagter. Det svarer til 35% af dem der har uddybet deres svar.

Utrygge (1=ja 0=ikke udtrykt)

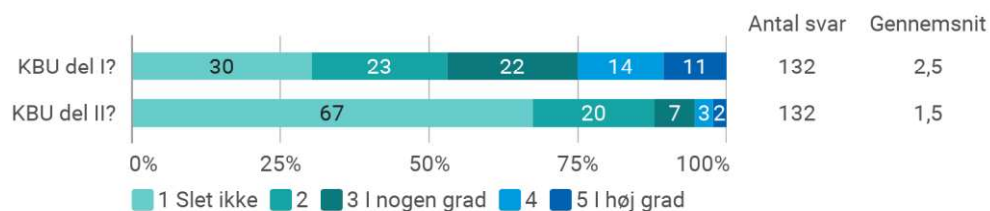
11 ud af 37 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de var utrygge under deres nattevagter. Det svarer til 30% af dem der har uddybet deres svar.

12. Har du oplevet aften/nattevagter med bagvagt på tilkald, men ikke fysisk tilstedeværelse, i din KBU del II?

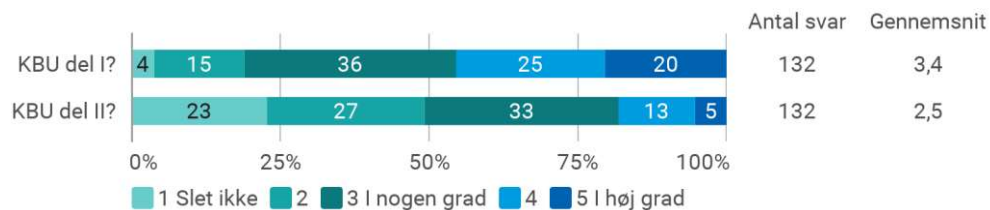
Antal svar: 133

13. Synes du, der var for meget overarbejde i din...

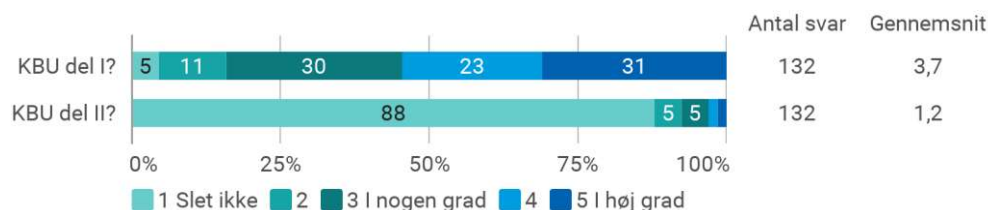
14. Synes du, der var for travlt på dine dagvagter i din...

Kryds: Synes du, der var for travlt på dine dagvagter i din KBU del 1 X 5a. Hvilken type KBU-ophold havde du i din Del I?

Type af KBU i del I	Synes du, at der var for travlt på dine dagvagter?	Antal respondenter
Medicinsk afdeling	Slet ikke: 2,50 % Lidt: 20,00 % I nogen grad: 50,00 % Ofte: 20,00 % I høj grad: 7,50 %	40
Kirurgisk afdeling	Slet ikke: 5,56 % Lidt: 16,67 % I nogen grad: 41,67 % Ofte: 22,22 % I høj grad: 13,89 %	36
Akutmodtagelse	Slet ikke: 0,00 % Lidt: 6,67 % I nogen grad: 23,33 % Ofte: 26,67 % I høj grad: 43,33 %	30
Andet	Slet ikke: 0,00 % Lidt: 60,00 % I nogen grad: 20,00 % Ofte: 0,00 % I høj grad: 20,00 %	5
Note: Der er signifikant forskel på hvor travle respondentens dagvagter har været fordelt på typen af ophold. P=0,008		

15. Synes du, der var for travlt på dine aften/nattevagter i din...

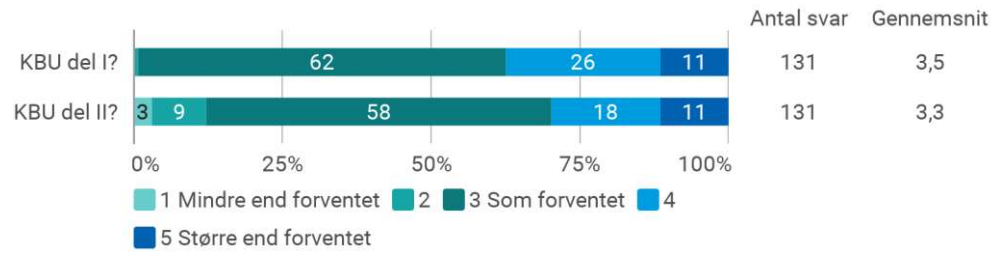

Kryds: Synes du, der var for travlt på dine aften/nattevagter i din KBU del I? X 5a. Hvilken type KBU-ophold havde du i din Del I?

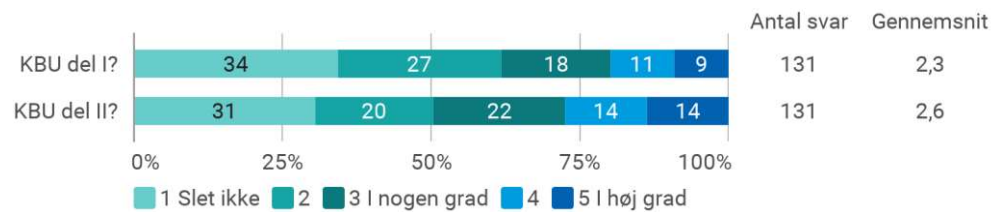
Type af KBU i del I	Synes du, at der var for travlt på dine dagvagter?	Antal respondenter
Medicinsk afdeling	Slet ikke: 0,00 % Lidt: 15,00 % I nogen grad: 42,50 % Ofte: 30,00 % I høj grad: 12,50 %	40
Kirurgisk afdeling	Slet ikke: 13,89 % Lidt: 5,56 % I nogen grad: 25,00 % Ofte: 19,44 % I høj grad: 36,11 %	36
Akutmodtagelse	Slet ikke: 0,00 % Lidt: 3,33 % I nogen grad: 23,33 % Ofte: 20,00 % I høj grad: 53,33 %	30
Andet	Slet ikke: 0,00 % Lidt: 40,00 % I nogen grad: 20,00 % Ofte: 20,00 % I høj grad: 20,00 %	5

Note: Der er signifikant forskel på hvor travle respondenternes nattevagter har været fordelt på typen af ophold. P=0,002

16. Hvordan stemte arbejdsbyrden overens med dine forventninger i din...

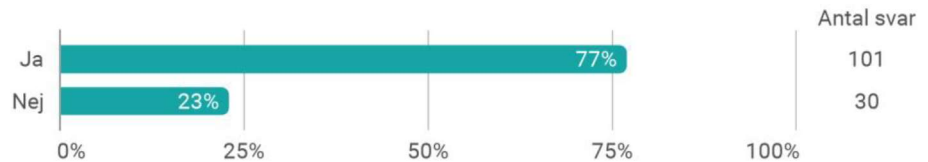
17. Har du følt dig ensom som ny læge i din...

3.5 KBU fremadrettet

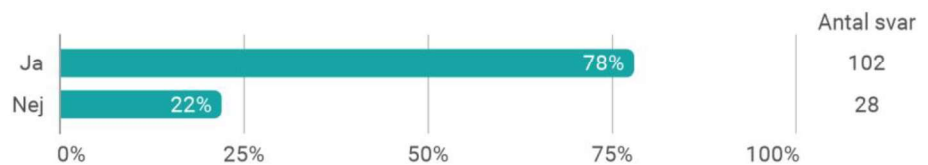
18a. Vil du anbefale din KBU del I til en kollega?

Antal svar: 131

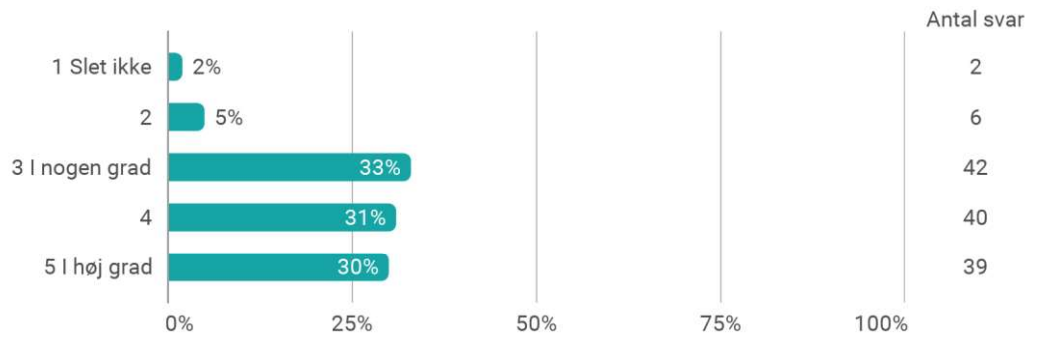
19a. Vil du anbefale din KBU del II til en kollega?

Antal svar: 130

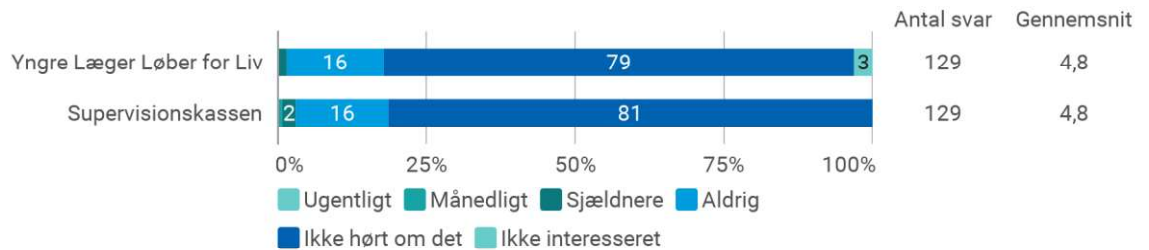

21. I hvor høj grad føler du dig rustet, efter endt KBU, til at fortsætte i en introstilling?

Antal svar: 129

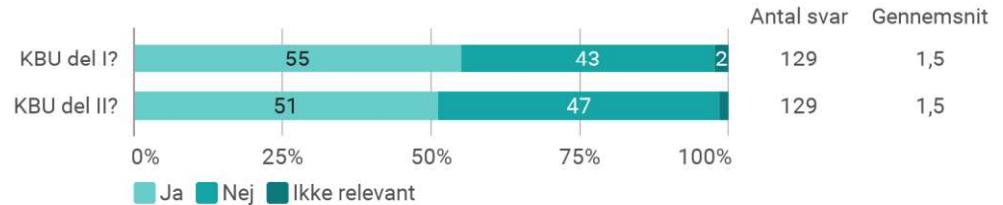

23a. Hvor meget har du gjort brug af følgende tiltag i løbet af din KBU del I?

3.6 Covid-19

24. Har Covid-19 haft konsekvenser på din...

24c. Uddyb gerne, hvordan Covid-19 har haft konsekvenser for din KBU del I og/eller II. Kom gerne med konkrete eksempler (fx allokering til andre afdelinger, andre arbejdsfunktioner, hjemsendelse):

Note: Kodet i dikotome variable:

Allokering (1=ja 0=ikke udtrykt)

9 ud af 52 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at de har været allokeret til andre afdelinger eller arbejdsfunktioner grundet COVID-19. Det svarer til 17% af dem, der har uddybet deres svar.

Smitte (1=ja 0=ikke udtrykt)

13 ud af 52 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at selv har været smittet og derfor ikke har kunnet deltage i hele KBU-forløbet. Det svarer til 25% af dem, der har uddybet deres svar.

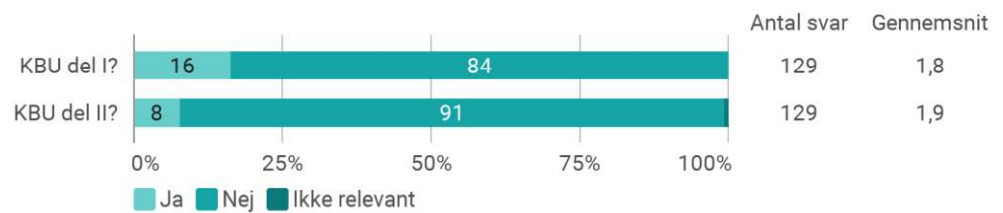
Travlhed (1=ja 0=ikke udtrykt)

9 ud af 52 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for at COVID har medført øget travlhed i deres forløb. Det svarer til 17% af dem, der har uddybet deres svar.

Udskudt undervisning (1=ja 0=ikke udtrykt)

8 ud af 52 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for, at de har fået udskudt eller aflyst undervisning som resultat af COVID. Det svarer til 15% af dem, der har uddybet deres svar.

25. Har Covid-19 kompromitteret udbyttet af din...

25c. Uddyb gerne, hvordan Covid-19 har kompromitteret udbyttet af din KBU del I og/eller II. Kom gerne med konkrete eksempler (fx mangel på kurser, manglende kompetencer, forlængelse af KBU):

Note: Kodet i dikotome variable:

Dårligere undervisning (1=ja 0=ikke udtrykt)

7 ud af 11 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for, at de har fået dårligere undervisningsudbytte som resultat af COVID-19. Det svarer til 64% af dem, der har uddybet deres svar.

Socialt afsavn (1=ja 0=ikke udtrykt)

2 ud af 11 respondenter, der har uddybet deres svar, giver udtryk for, at de har manglet opbygningen af sociale relationer. Det svarer til 18% af dem, der har uddybet deres svar.